

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
Socken: Röke Berättat av: G.J. Svensson
Uppteckningsår: 1938 Född år -77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Övernaturliga väsen,

Julhalmen,

och ett par andra uppt:ar

(se innehållsfört:ngn!)

31 sidor

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVInnehållsförteckning. 1 - 2

	sid.
Meddelarupplysningar	1
Odens jakt	2
Tor	2
Fjärde hjulet (jämte <u>rishög</u> över skjuten präst)	3
Jätte och åssträckning	4
Trollen (kyrkbygge, korsa sig, troll skära säd)	5
Troll tager barn	6
Åskan	7
Bäckamannen som dragare	8
Bäckamannen med den långa lipan	9
Näcken (spelar)	10
Slå ut hett vatten (med en vidfogad upplysning från annan meddelare från Farstorp, V. Göinge hd)	11
"Den lilla käringen" (skogsrå)	12
Mjölkharen (går in genom ett hål i väggen)	13
Tio dränkta snapphanar; myringar	15

forts.!

ACC. N.R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVInnehållsförteckning.

2

	sid.
Drunknat brudpar; spöke på sjö	16
Spöke i gestalt av ko (om vintern)	17
Katten (skulle tvättas i fårvattnet, springer över vägen, katt långs tilja)	18
Lantmätare (ropar, syns som bloss, kedjan syns)	19
Död går efter ett lånat ben	20
Första hanegället (spökens försvinna)	21
Smärt-Olan (en klok, annan skall lära av honom)	22
Drake vaktar skatt (i Englarp i Röke)	23
Snokar (inte slå ihjäl snokar, snok kom i upprätt ställning, mjölk i ladugården till snokar, barnet med brödsopporna och snoken)	24
Julhalmen hämtas (under avsjungandet av en psalmvers)	26
Jag är ängeln Gabriel! (flicka hämtar boken i kyrkan)	27
Snapphanar i Vårsjö (drunkna, när de igångsätta ett överfall)	28
Nytt kreatur tages in i ladugården (yxa m.m.)	29

ACC. N.R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -68 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

↑

Meddelarupplysningar.

Gunnar Julius Svensson har sitt stamträd från (Fagerhult o.) Röke socken. Han talar om sin farfars farfars far, vilken hette Bengt och som skall ha varit kyrkovaktare i Fagerhult (grannförsamlingen i N. Åsbo hd) på 1700-talet. Han hade många söner, som dogo i krig, samt därjämte en son Gunnar, som fått fribrev, emedan han var skomakare. Denne Gunnar var meddel:s farfars farfar, och efter honom bär meddel. sitt förnamn Gunnar; Gunnar hade en son, Sven Gunnarsson; Sven Gunnarsson hade en son, som hette Gunnar Svensson; och denne i sin tur hade en son, som hette Sven Gunnarsson, och denne Sven Gunnarsson var meddel:s far. Gunnar Bengtsson, skomakaren, har efterlämnat en hyvel med årtalet 1744, som finns i meddel:s ägo. Han flyttade ut till Röke och var sockenskomakare där, och tog upp ett torp "i vilda marken" i Algustorp by, vilket sedan dess hört till meddel:s förfäder och släktingar. - Uppgifterna verka tillförlitliga. Meddel. är i varje fall en god bärare av folkminnen från sin socken. - Avskr. i utdrag av "Himmels Bref" fr. 1799, som ägts av meddel:s förfäder, bifogas saml. från Röke tills. med ett par andra avskrifter.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G.J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år ~77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV2Odens jakt.

Om framtiden, precis sedan det är möjligt, komma det en del små fåglar ö flyga, ö så "bjabba" de lite precis som små hundar. Dem kallar de allmänt för Odens hundar. Det inverkar på mynhet så när jag var på så vore vi pågas hälsan rädda för att vore ute.

Tor.

Tor skulle ha hört med två bröder ö så hört ut honom sin kammar. Det hade de så till som behövt för.

så till som

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Fjärde hjulet.

Det hände på vägen mellan Röke ö Torup att en präst
 tappade hjulet på vagnen gång på gång. Och drängen
 satte på det. Slutligen sade prästen till drängen, att
 han skulle sätta sig på ö åka. Han skulle bara sit-
 ta opp. Och de lade hjulet i vagnen. Sedan hörde prä-
 sten, ö "hin led" fick hålla opp vagnen, då hjulet
 rullil. - Jag har för mig att det var den prä-
 sten som blev skjuten på den vägen. När jag var
 liten ö åkte med far ö vi hörd slar, så kommo
 vi på den vägen till en rishög, ö far sade att jag
 skulle ta ett par små grenar ö kasta på rishögen.
 Då skulle prästen blivit skjuten. Inäskel - vid Hie-
 mars - liggeren den. Då stod den som sköt prästen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
Uppteckningsår: 1938 Född år ~77; Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
4

Jätte och äs sträckning.

Det var en jätte som var i skalle hämtat en säck sand, o så var det gälet hål på säcken. Och så aut-efter han gick o det rann ut säcken, så blev det en äs. "Gärden" kallas den; går genom socknen. Heter Kullagärden, ty den kommer förbi Kullarna, en gård i Bladholma. Vidare heter den även Sniglagärden, Horne gård o Gårdallev. - Ovan säende berättades för meddel. av Martin Månsson, som dog i fjor o var över 80 år. Bodde i Alquts torpa Torp. Han var född i Rökult i Høija en.

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Suensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FÖLKMINNES-
ARKIV

5

Trollen.

Röke kyrkan skulle byggas på Billen Bjerg, som hoi
 sin Namstorp. Man hade hört hit från ort.
 På natten blev det flyttat av troll sin den plats,
 där kyrkan ligger nu. - det har jag hört ända
 när jag var påg.

Meddel. tynde sig ha hört att man skulle
 korsa sig - han vet ej hur det sängiste -
 mot troll, "men det var av voden, in-
 när jag minns."

Jag har hört lite om att kunde de arkeod-
 est med trollen om denna sak, så var säden
 under sin nästa morgon, men det är dunkelt
 det jag hört om det. jag minns inte mer.

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
Socken: Röke Berättat av: G.J. Svensson
Uppteckningsår: 1938 Född år ~77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Trolltager barn

Trollen tog ju barnen genom skovägen, när modern sov. Då var där en moder, som vakade ö märkte att där var inte något barn hos henne. "Kors i hela världen," sade hon, "var är mitt barn blevet av." Då var trollen i skovägen med barnet, ö då när hon sade "kors", då släppte det barnet där, så det ramlade ner i skovägen.

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Åskan.

En häring som var nte ö ledsde efter koraluden,
 övle raskades av åskan. Det regnade också ö
 hon "hüttade sig" med kjotheln, men när
 hon tog då nre kjotheln iglu, då var där
 etå myslan som trillade utåb marken,
 ö då slog ju åskan i del. ~ Kan knappt sä-
 ga nru som talade om del. Jag undrar ändå
 om nte del var Toppa-Johanna. Hon var
 mor till Toppa-Johannes ö Assasina Dengle-
 on (två meddel. i denna sambl.!) ö äi den-
 samma som omnämls i uppt. efter denne med-
 del. om böckamannen.

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
Uppteckningsår: 1938 Född år -77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Bäckamannen som drog sig.

Det var en som hade "bäckhästen" och körde med. De skulle aldrig taga grimm an av, men den glömde sig gnubben som hade honom, och tog grimmarna; då var han ju lös och då försvann han.

Men annan kunde bara gå ner till vud-
nel och skaka grimmarna och då skulle "bäck-
hästen" komma. Båda han gick ut till
bäckerna och riste grimmarna, så kom han.
Och sedan stäppte han honom, så han inte
ville ha honom mer den gången.

ACC. N:R. 5681

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: G. J. Svensson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -77 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Bäckmannen med den långa lipan.

Anders Nils i Ståthjö ligger ju alltid invid sjön, ö
 "olaset" ligger ute vid sjön. På här jag hört:
 jag tror det var Pappa Johanna, som var död
 ö bykte. Då kom där en djur ö lade hunden
 på med halvdörren ö sade: "Har du ett
 så lång lipa". Hon: "Har du smakt vi het sa-
 pa". Men hon blev ant lite rädd för hon
 gick in ö ville inte va död. På mor-
 zonen var död vänd opp ö var på bykka
 ö allt ihop. - Det är en allmän sägeln i byn.